

Тәжірибелік сабақ

Тақырып 3. Сызықты теңдеулер жүйесі және оларды шешу әдістері. Фундаменталды шешімдер жүйесі. Базистік және бос белгісіздер.

Келесі есептерді шығарыңыздар.

1. Теңдеулер жүйесінің үйлесімді екенін дәлелде, матрицалық түрде жаз және теңдеулер жүйесін шеш:

$$\text{а) } \begin{cases} 2x_1 - x_2 = -1 \\ x_1 + 2x_2 - x_3 = -2 \\ x_2 + x_3 = -2 \end{cases} \quad \text{б) } \begin{cases} 4x_1 + 2x_2 - x_3 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + x_3 = 1 \\ x_2 - x_3 = -3 \end{cases}$$

Жауабы: а) $x_1 = x_2 = x_3 = -1$; б) $x_1 = 1, x_2 = -1, x_3 = 2$.

2. Крамер ережесін қолданып, келесі есептерді шығар:

$$\text{а) } \begin{cases} 2x_1 + x_2 - x_3 = 0 \\ 3x_2 + 4x_3 = -6 \\ x_1 + x_3 = 1 \end{cases} \quad \text{б) } \begin{cases} 2x_1 + 3x_2 + 8x_4 = 0 \\ x_2 - x_3 + 3x_4 = 0 \\ x_3 + 2x_4 = 1 \\ x_1 + x_4 = -24 \end{cases}$$

Жауабы: а) $x_1 = 1, x_2 = -2, x_3 = 0$;

б) $x_1 = -19, x_2 = 26, x_3 = -5$.

3. Гаусс әдісімен келесі теңдеулер жүйесін шеш:

$$\text{а) } \begin{cases} 3x_1 - 2x_2 + x_3 - x_4 = 0 \\ 3x_1 - 2x_2 - x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 - x_2 + 2x_3 + 5x_4 = 0 \end{cases} \quad \text{б) } \begin{cases} 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 2x_4 = 3 \\ 2x_1 + 3x_2 - 2x_3 + 3x_4 = 2 \\ 3x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 4x_4 = 1 \end{cases}$$

Жауабы: а) $x_1 = 14t, x_2 = 12t, x_3 = x_4 = t$; t – кез келген сан;

б) $x_1 = -10t + 10, x_2 = t, x_3 = -16t + 15, x_4 = 4 - 5t$, t – кез келген

сан.

4. Теңдеулер жүйесін матрицалық әдіспен шеш және тексеру жаса:

$$\begin{cases} 2x_1 - x_2 + 5x_3 = 4 \\ 3x_1 - x_2 + 5x_3 = 0 \\ 5x_1 + 2x_2 + 13x_3 = 2 \end{cases}$$

Жауабы: $x_1 = -4, x_2 = -2, x_3 = 2$.